

Relacje rodzic–dziecko w rodzinach młodzieży uzależnionej od narkotyków

Parent–child relation in families of adolescent drug abusers

Magdalena Górska

absolwentka Wydziału Psychologii UW

Abstract – Introduction. The main purpose of the research was to depict two aspects of a child–parent relationship: closeness–caregiving and intrusiveness in adolescents’ drug abuse families. These two factors were distinguished by Werner and Green and operationalized in CIFA questionnaire (1).

Method. Two samples of 195 adolescents were compared: dependent in residential addiction treatment (N = 88) and non-dependent attending high school (N = 107). They were asked to describe in CIFA questionnaire their relationship with a mother and a father.

Results. The result of this study showed that parents of dependent adolescents were characterized as more intrusive than parents of non-dependent. Only and exclusively fathers, in the relationship with sons, were described as less close and caring in comparison with fathers of non-dependent boys. It was shown that relationship with parents was different among girls and boys. Moreover an analysis disclosed that each of the both aspects of parent–child relationship allowed to make a distinction between groups with different style of drug use.

Key words: closeness and caregiving, intrusiveness, family factors of drug addiction, youth

Streszczenie – Wstęp. Głównym celem przeprowadzonego badania była analiza dwóch aspektów relacji rodzic–dziecko: bliskości z opiekuńczością oraz intruzywności w rodzinach młodzieży uzależnionej od narkotyków. Są to właściwości wyróżnione przez Wernera i Greena oraz zoperacjonalizowane w stworzonym przez nich kwestionariuszu CIFA (1).

Metoda. W badaniu porównano młodzież przebywającą w ośrodkach zamkniętych dla osób uzależnionych (N = 88) z młodzieżą uczęszczającą do szkoły średniej (N = 107). Badanych poproszono, aby w kwestionariuszu CIFA opisali swoją relację z matką i ojcem.

Wyniki. Stwierdzono, że rodzice młodzieży uzależnionej przejawiają wyższe niż rodzice młodzieży nieuzależnionej natężenie intruzywności wobec nich. Tylko ojcowie uzależnionych synów zostali scharakteryzowani jako mniej bliscy i opiekuńczy w porównaniu z ojcami chłopców nieuzależnionych. Jak wskazują wyniki badań, relacja z rodzicami młodzieży uzależnionej jest różna w przypadku chłopców i dziewcząt. Ponadto natężenie bliskości z opiekuńczością oraz intruzywności pozwala na wyodrębnienie grup o różnym poziomie używania narkotyków.

Słowa kluczowe: bliskość i opiekuńczość, intruzywność, rodzinne uwarunkowania narkomanii, młodzież

Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Elżbiety Aranowskiej, Uniwersytet Warszawski, Wydział Psychologii